

Bonus, uden at forringe Anstaltens Sikkerhed? Svaret maa ubetinget være bekræftende. Dette er ikke saaledes at forstaa, som om det vilde være absolut umuligt, at der til Trods for de solideste Beregninger og de forsigtigste Forudsætninger og til Trods for, at Anstalten stadig holdt et overordentligt stort Beløb i Reserve, kunde indtræde saa ekstraordinære, uheldige Forhold, at enhver Beregning maatte slaa fejl. Men saaledes staa Sagen heller ikke. Der er et Valg at træffe. Enten maa de forsikrede faa Ret til Bonus, hvis der bliver noget Overskud at betale Bonus af, eller ogsaa maa der fastsættes saa knappe Priser, at man vel tør haabe netop at slaa sig igennem; men heller ikke stort mere. Vilde man nemlig tage rundelige og sikre Priser og dog lade Anstalten akkumulere Overskuddet, vilde dette være saa ubilligt mod de pligtige Forsikringer og saa upraktisk lige overfor de frivillige forsikrende, der da efterhaanden vilde søge andetsfæds hen, at dette ikke kunde fastholdes i Længden. Og sammenligner man de to eneste acceptable Muligheder, Systemet med Bonus og Systemet med de lave Priser, da er der ingen Tvivl om, hvad der giver den største Sikkerhed for Staten som Garant. Hvis der fra Anstaltens Side var blevet foreslaaet noget reducerede Priser af Hensyn til den senere Tids Erfaringer om Dødeligheden og til den store opsamlende Reservefond, og hvis Lovgivningsmagten ellers ikke havde nogen særlig Anledning til at nære Mistillid til de Undersøgelser, der havde ført til et saadant Forslag, er der Grund til at vente, at det ikke i nogen Maade vilde blive anset for farligt at antage det fra Anstalten udgaaede Forslag. Men det, som nærværende Lovforslag gaar ud paa, er langt forsigtigere; det giver vel Interessenterne en Ret, men kun til at faa noget, hvis der bliver noget tilovers. Lovgivningsmagten kan derfor med langt større Tryghed vedtage en Lov med Bestemmelser som i nærværende Forslag end acceptere et Forslag om modificerede Priser.

Hvad der foran er sagt, gælder dog selvfølgelig kun under den Forudsætning, at Reglerne for Uddeling af Bonus ere saadanne, at der holdes en absolut betryggende Reserve; men i denne Henseende gaar Forslaget meget vidt i sine Fordringer til Sikkerhed, hvorom nærmere ved Omtalen af § 3.

Som man ser, er der i nærværende Forslag ansat femaarige Bonusperioder. Herimod er der tidligere fra forskellige Sider fremført Indvendinger, idet man har ment, at etaarige Perioder vare at foretrække, fordi Forsikringer, der af den ene eller anden

Grund ophørte at eksistere i et Femaar, derved vilde faa mere i Bonus. Dette er rigtigt nok; men der sker i Virkeligheden ikke nogen stor Uret ved den længere Periode. Det Stykke af en Bonusperiode, som gaar tabt for en forsikret, — i Gennemsnit $2\frac{1}{2}$ Aar — repræsenterer vel en Værdi, men ingenlunde saa meget, som man forestiller sig, og nogen Erstatning faar den forsikrede jo ogsaa, idet han faar en større Part af Bonus, saa længe han deltager, derved, at der er andre forsikrede, som ifølge Reglen ikke komme til at deltage. Men den teoretiske Uøjagtighed, der bliver tilbage, er meget mindre end den, der ved Bestemmelsen af Priser m. m. allerede er til Stede, fordi man ikke, saa at sige daglig, kan forandre Tariffer efter de veksende Forhold, og fordi absolut Uøjagtighed overhovedet er praktisk umulig. Man behøver saaledes blot at tænke paa en stor Forsikring paa 20,000 Kr. og en lille paa 200 Kr. og erindre, at begge betale samme procentvise Driftstillæg, uagtet den lille Forsikring burde betale procentvis meget mere, hvis man skulde tage nøjagtigt Hensyn til de virkelige Driftsudgifter, der vare forbundne med Forsikringerne.

Der er desuden vægtige Grunde, der tale for at bruge femaarige Perioder. For Anstaltens Forretningsgang vil saaledes en kortvarigere Periode medføre betydelig Forøgelse af Arbejde, og Uddelingerne ville i det hele komme til at koste mere. Disse Hensyn kunde jo imidlertid sættes til Side, naar saa skulde være; men der er eet Hensyn, som ikke tør sættes til Side, og det er, at Status kun opgøres hvert 5te Aar, og man kan og bør dog ikke uddele som Bonus, hvad der endnu ikke har vist sig som Overskud. Status kan heller ikke opgøres oftere, naar Opgørelsen skal have den omfattende Karakter, som Loven af 18de Junii 1870 bestemmer; og at opgøre Status paa mindre solid Basis end efter denne Lovs Bestemmelser vilde svække hele Grundlaget for Uddelingen.

Til § 2.

Bestemmelserne skulle kun tjene til at præcisere, hvad der skal forstaaes ved Overskuddet i en Periode, og angive de Tal, der skulle bruges til at beregne Overskuddets Størrelse og til atter deraf at udregne Størrelsen af den samlede Bonus for Femaaret. Naar der ved Beregningen af Aktivets foruden Driftstillægget fradrages $\frac{1}{21}$ af den resterende Præmie, sker dette af Hensyn til de forsikredes Ret til at udtræde af Anstalten. Ved saadanne frivillige Udtrædelser vil